

5782 Besjalach (Haftara) - Een ware leider

(1) Het is niet moeilijk om het verband tussen de parasja en de haftara te vinden. Sjiera, het lied. Het lied dat onze voorouders zongen aan de zee en het lied dat de profetes Dewora zong na haar overwinning op Sisera.

Wat is een sjiera?

ואני בחסדך בטחתי יגל לבי בישועתך אשירה לה' כי גמל עלי (מזמור יג)

“En ik heb op Uw liefdadigheid vertrouwt, mijn hart was blij vanwege uw hulp, ik zal zingen als u mij beloond heeft (PS. 13)”.

Deze bekende pasoek, we zeggen hem dagelijks in onze gebeden, beschrijft het proces dat leidt tot een sjiera. Allereerst moeten we ons rotsvaste vertrouwen leggen bij Hasjem. Alleen Hij kan ons redden uit de situatie. Dat vertrouwen moet zo sterk zijn, dat we al blijdschap voelen vòòrdat de redding daar is. En dan, en alleen dan, als Hasjem ons heeft geholpen en de redding is daar, dan mogen we een lied zingen, nee, dan moeten we een lied zingen omdat we niet anders kunnen. De gevoelens van dankbaarheid zijn te groot.

Nee, dit is niet een 'Goumeltje' na weer een vliegtrip, dit is een opgebouwde emotie, begonnen met het vertrouwen in de tijd van de moeilijkheden en culminerend in het hoogste: een sjiera.

Zo verging het de Bné Jisrael in Egypte, zo verging het Barak en Dewora in hun oorlog en zo verging het ook David, die aan het einde van zijn leven een lied zingt (de haftara van 7e dag Pesach als we ook de sjiera van de zee lezen uit de Tora).

En zo ook hopen we eens het lied van de masjie'ach te mogen zingen. Het tiende en laatste lied dat door onze chachamim wordt voorspeld. Een lied gezongen door allen die nu al hun vertrouwen in de handen van Hasjem leggen, daar al innerlijke blijdschap uit putten ook in de moeilijkheden waarin we zijn tijdens ons galoet. Zij, en alleen zij, zullen zingen op de dag van de uiteindelijke redding.

(2) Mosje en Dewora zingen hun lied. Maar er is een bijzonder verschil tussen hen waar we bij stil willen staan.

“Toen zong Mosjé en het Joodse volk...”, tegenover: “tot ik opstond, Dewora, ik opstond, een moeder van het Joodse volk”.

Wat bedoelen we? Zonder enige twijfel waren Mosjé en Dewora dé leiders van ons volk. En zo een leider hebben we nodig.

In de parasja wordt verteld over de oorlog van Israël tegen Amalek. Zolang Mosjé zijn handen omhoog hield won het volk, zodra zijn handen naar beneden waren, verloor het.

En de Misjna (R.H. 4) vraagt: “en maken de handen van Mosjé dan de oorlog? Maar zolang zijn handen omhoog waren, voelden de mensen zich verbonden met Hasjem en won Israel, zodra zijn handen daalden, voelden zij zich niet meer verbonden en verloren zij”.

En de vraag is duidelijk: zo snel? Zo snel verandert iemand in een dienaar van Hasjem tot een opstandige? De ene seconde dit, de andere dat? Maar - is het antwoord hierop -zolang ze de handen van Mosjé omhoog zagen, voelden zij zich VIA MOSJÉ verbonden met Hasjem, anders: zonder hem - en dat is geen Jodendom!

Dus, ja, men heeft die leider nodig om te wijzen hoe we ons dienst voor Hasjem moeten doen. Maar die leider moet van zijn kant bescheiden blijven. Mosjé was, zoals bekend á naw mekol adam, bescheidener dan wie dan ook. Dewora, daarentegen, zegt: Toen ik opstond tegen de vijand kwam alles goed, ik de moeder van het volk. En dat klopt, dat was zij ook, die moeder van ons volk die ons de weg wees naar de overwinning en naar 40 jaar vol vrede en Tora. Maar zij had het niet moeten zeggen. Onze wijzen zeggen dat zij op dat moment haar profetie verloor en pas enkele pesoekiem later weer terug kreeg.

Wij moeten vooral nadenken over de ene kant van het verhaal. Jodendom wordt geleid door grote mensen, aan ons de eer om die te volgen en zo ons leven in dienst van Hasjem en stellen. En aan ons om te beseffen dat het niet anders kan. Jodendom zonder Mosjé, nee, daar winnen we de oorlog niet mee!